

Ana Udovic. Generation Ego. Att fostras i en narcissistisk kultur. Ordfront förlag.

För ett tag sedan kom det mejl från några föräldrar i en gymnasieklass. Mejlet var ställt till rektor, vårdnadshavare och andra berörda med krav på extra föräldramöte och reprimand mot en lärare som man inte ansåg höll måttet. Till min glädje svarade rektorn bestämt nej. Skolan har koll på läget och alla lärares insatser valideras ständigt, var rektorns kommentar. Det som gjorde mig glad med rektorns svar, var att någon satte ned foten mot den trend som idag genomsyrar hela samhället. Man får inte drabbas av en motgång eller ett tillkortakommande och gör man ändå det är det någon annans fel. Journalisten Ana Udovic har tagit sig an detta tema i ett större sammanhang med boken "Generation Ego – att fostras i en narcissistisk kultur". Genom litteraturstudier och intervjuer med lärare, unga människor, sociologer, psykologer och forskare granskar hon den kultur där tonåringar idag växer upp till unga vuxna. Hon finner en miljö där man forstras i ett tänkande att ständigt lyckas och alltid genomföra de perfekta valen. Att framgång följer på hårt arbete och misslyckanden är en sanning som inte gäller längre. Och ve den som står i vägen för min egen lycka. Den anmäler vi till socialstyrelse, skolverket, JK, JO, domkapitel och gud vet vad. Bakom de unga finns en vilsen föräldrageneration som inte vet hur väl de vill sina barn, eller vad som är att vilja dem väl. I varje fall rustas barnen inte längre för motgångar utan får, med inspiration från föräldrakulturen i USA, höra att man är bäst, mest enastående och den som måste prestera högst. Ana Udovic beskriver det hela som en narcissistisk kultur där den egna framgången står i centrum, men där det kollektiva stödet går tragiskt förlorat. Här är hon en röst bland många andra, som Lena Andersson och Lasse Berg. Forskning i USA visar på att antalet människor med narcissistisk problematik ökar. Kulturen gynnar idag den som säljer sitt varumärke, tar sig fram, syns och kräver mest. Baksidan är en stor utslagning bland unga människor. För alla kan inte lyckas, få bästa jobbet och högsta lönen. Inte heller kan man ta de perfekta besluten på en gång. Livet räcker till för några misstag. Samtidigt finner Ana Udovic en motkraft i miljö rörelsen med omsorgen om världen. Trots att en bok som denna rymmer generaliseringar som vi bör vara försiktiga med, stämmer den ändå till eftertanke och längtan efter gemenskap.

Jakob Carlander